

محمود اکرامی‌فر، شاعر شناخته‌شده و مجری این برنامه گفت: «تهیه‌کننده برنامه با توجه به توصیه مدیر شبکه در مورد بنده، با من تماس گرفت و شرایط برنامه را توضیح داد. البته من قبل برنامه آوانوا را جسته و گریخته دیده بودم و به‌طور کلی از برنامه‌های مؤلف محور خوشم می‌آید. به‌عنوان مثال، در رادیوایران که برنامه «راه‌شب» را داشتیم، آن برنامه نیز کارشناس یا مجری – مؤلف بود. همچنین، چندسال برنامه شبانگاهی را در رادیوپيام اجرا کردم که در آن هم مجری – مؤلف بودم و به‌مدت چندین سال هر هفته چهار ساعت برنامه زنده داشتم. در برنامه راه‌شب، ما خودمان محور را انتخاب می‌کردیم و بخش‌های متعددی را تولید محتوا می‌کردیم. به عنوان مثال، در زمان کرونا بخشی ثابت درباره کرونا داشتیم، همچنین بخشی برای معرفی شاعران و اشعار آن‌ها. بخش ثابت دیگری به نام زبان فارسی داشتم که برایش شعر می‌گفتم و حاصل آن کتابی به نام «عشق به‌زبان فارسی» شد که شامل اشعار مختلفی بود که برای زبان فارسی سربایده شده بودند و آقای حداد عادل مقدمه کتاب را نوشتند. بخش دیگری به نام سبک زندگی ایرانی – اسلامی داشتیم که در بخش‌های مختلف فرهنگ و خرده‌فرهنگ اقوام مختلف، سبک زندگی ایرانی را بررسی می‌کردیم. این مقدمه مطول را گفتم تا بگویم که برنامه آوانوا نیز به دلیل این‌که مجری – مؤلف است، این امکان را می‌دهد که به خودآغانایی و خودبیانگری ادبی برسیم. البته حرف از حوزه ادبیات هم بود که به‌شکلی حوزه فعالیت و علاقه من هم هست. این خودبیانگری باعث شد که به‌سمت این برنامه بیایم و تاکنون از همکاری با همکاران خوب و محیط دوستانه آن لذت برده‌ام.»

تعامل در انتخاب موضوعات برنامه‌سازی

اکرامی‌فر در خصوص تعامل در انتخاب موضوع و سوزۀ اضافه کرد: «تعامل خوبی در انتخاب موضوع داریم. مثلاً تهیه‌کننده برنامه پیشنهاد داد که درباره خواجه کرمانی صحبت کنیم. استدلال من این بود که درباره این شاعر به‌نام زیاد صحبت‌شده و بهتر است به شخصیت‌های کمتر شناخته‌شده‌ای مانند یغمای خشت‌مال نیشابوری بپردازیم. یغما شاعری با سواد کم بود که اشعار زیبایی دارد. ما با هم برنامه‌ای ترتیب دادیم که به خوبی مورد استقبال قرار گرفت. به‌نظرم، این برنامه ظرفیت خوبی

برای برنامه‌سازی دارد که از مجری – مؤلف محور بودن می‌تواند به سمت برنامه‌سازی برود.»

پاسخ به نیاز مخاطبان شایانه

این چهره حوزه ادبیات درباره زمان پخش آوانوا گفت: «زمانی که برنامه آوانوا روی آنتن می‌رود، مخاطبان خاصی را می‌طلبد. مثلاً نیروهای نظامی و انتظامی، کشیک‌های بیمارستانی، بیماران، آن دسته افراد که به نگرهانی‌های شبانه می‌پردازند. در شهرهایی مثل شهر تهران که مردم زیست‌شبانه دارند، نیاز به برنامه‌هایی است که آن ساعت‌ها را پوشش دهند. این برنامه به دلیل موسیقی ملایم و ادبیات، آرامش را به مخاطب منتقل می‌کند و بیشتر بر احساسات و عواطف تمرکز دارد. مخصوصاً الان که مردم به سمت بیدارمانی حرکت می‌کنند، می‌توان برنامه آوانوا را شنید و همزمان به فعالیت شبانه هم پرداخت.»

علاقه مجری آوانوا به برنامه‌های زنده و چالش‌های آن

مجری آوانوا اضافه کرد: «عاشق برنامه‌های زنده هستم و برنامه‌های تولیدی اذیتم می‌کند. برنامه‌های زنده حس بهتری دارند زیرا احساس می‌کنید که مخاطب به حرف‌های شما گوش می‌دهد. البته اصلاح مواردی که اشتباه شده در برنامه زنده سخت‌تر است. این برای من زیاد اتفاق افتاده، مثلاً می‌بایست متن یا شعری را سؤالی بخوانم، انشایی خوانده‌ام. بعد شروع کرده‌ام به دوباره خوانی. گاهی وقت‌ها برای اشتباهاتم عذرخواهی کرده‌ام. در برنامه زنده حق مخاطب این است که مجری اشتباه نکند و اگر اشتباهی رخ داد باید برگردی و اصلاح کنی. مخاطب پذیرش خوبی در این موارد دارد. چرا که می‌داند برنامه زنده است و حتی اگر خودش هم اجرا می‌کرد، ممکن بود اشتباه کند. در قیاس با رادیو، باید بگویم در اجرای رادیویی مخاطب دیده نمی‌شود. البته در برنامه زنده تلویزیونی هم مخاطب را نمی‌بینی اما حس می‌کنی مخاطب در حال تماشا است.»

اهمیت خودآگاهی در اجرای زنده تلویزیونی

اکرامی‌فر ادامه داد: «پس باید مراقب زبان بدن، نحوه نشستن، فرم چهره، دوربین و همه و همه باشید. زیرا مخاطب شما را می‌بیند و باید خود را به بهترین شکل ارائه دهید. به‌طور کلی در اجرای زنده تلویزیونی نیاز به خوددروازه‌بانی داریم. از لباس گرفته تا گره پیشانی، همه و همه را باید مدیریت کرد. این حس که کسی تو را می‌بیند

و همزمان کنترل می‌شوی، می‌تواند هم حس خوبی القا کند و هم این‌که ممکن است استرس ایجاد کند اما من پسم... را که می‌گویم، حس می‌کنم در خانه خودم نشسته‌ام. با همین ادبیاتی که با شما صحبت می‌کنم در برنامه اجرا دارم. این قدر به این حال اجرا علاقه دارم که زمان گریم به گریمر می‌گویم کمترین تغییر ممکن انجام شود. چون علاقه‌مندم مخاطب با خودم روبه‌رو شود تا کسی که مثلاً فرم موهایش یا ریشش برای برنامه تغییر کرده باشد. من همینم. اگر موهایم ریخته یا سفید شده همینم.»

کلید ارائه محتوای ارزشمند

وی درباره اهمیت احترام به مخاطب گفت: «به‌شدت به مخاطب احترام می‌گذارم و معتقدم که وقتی دوساعت از وقت آنها را می‌گیرم، باید حرفی برای گفتن داشته باشیم. صرف این‌که «نشستم و گفتم» و برخاستیم/ بی‌صحت مجلس آراستیم» نباشد، باید حرفی برای گفتن داشته باشیم. بنابراین، همیشه از تهیه‌کننده می‌خواهم که موضوعات را زودتر به من بگوید تا بتوانم به خوبی تحقیق کرده و آماده شوم. می‌شود چهار ساعت درباره سفر صحبت کنم اما باید بتوانم حرف تازه یا متفاوتی در این مورد داشته باشم. اگر می‌خواهید مخاطبتان را جذب کنید یا باید حرف تازه داشته باشید؛ یا حرف متفاوت داشته باشی و یا متفاوت حرف بزنی. یعنی یا در فرم متفاوت باشی یا در محتوا و یا در هر دو. روی این اصل معتقدم باید با مطالعه و تحقیق اجرا را پیش ببرم. معمولاً با برگه‌های تحقیقم در برنامه حاضر می‌شوم چون این را حق مخاطب می‌دانم که حرف متفاوت یا تازه‌ای از من بشنود.»

دنیای موسیقی و ادبیات

علیرضا بختیاری از مجریان آوانوا با بیان این‌که جای یک برنامه آرامش‌بخش در باکس شب تلویزیون خالی بود، گفت: «در فضای شب و حس‌وحال آرامش شبانه، جای یک برنامه آرامش‌بخش با موسیقی‌های ملایم خالی بود. در گذشته، ما برنامه‌هایی مانند رادیو هفت و برنامه مشابهی مثل راه شب در رادیو داشتیم اما چندسالی بود که در تلویزیون به این شکل برنامه‌ای نداشتیم. برنامه آوانوا از حدود چهار سال پیش آغاز به کار کرد و از همان ابتدا با تلفیق موسیقی اصیل ایرانی و موسیقی‌های بی‌کلام، خوانندگان بومی و محلی را معرفی کرد. این برنامه به دلیل توجه به موسیقی‌های پیشکسوت و همچنین خوانندگان معاصر با موسیقی پاپ، مورد استقبال زیادی قرار گرفت. برخی احساس کردند این برنامه مثل برنامه‌هایی چون ترانه باران و گلپاینگ رادیوایران، برنامه‌ای خاص موسیقی‌های درخواستی است، درحالی‌که این برنامه از آن دست برنامه‌هایی بود که موسیقی‌ها هدف‌دار هستند. قبل از پخش هر قطعه موسیقی، فضاسازی می‌کنیم و درباره هنرمند و اثرش صحبت می‌کنیم تا موسیقی‌ها معنا و هدف داشته باشند. همچنین، با توجه به مناسبت‌های ملی و مذهبی، موسیقی‌ها تغییر می‌کند. رکن اول این برنامه موسیقی است و رکن دوم آن ادبیات است. ما به تلفیق موسیقی و ادبیات می‌پردازیم و نه تنها به ادبیات غرب که به ادبیات شرق، به ویژه ادبیات کشور خودمان و ادبیات نواحی، غنایی و حماسی نیز توجه داریم.»

کشف گنجینه‌های شعر در سایه‌سار شاعران ناشناخته

بختیاری پرداخت به شعر را این‌گونه توضیح داد: «استاد برنامه از بزرگانی چون مولانا، عطار، حافظ و در کل شاعران شناخته‌شده صحبت می‌کنند. من هم در برهه‌ای طبق همین رویه عمل می‌کردم، اما در فصل اخیر که از بهار سال ۱۴۰۳ شروع شد، به‌نظرم آمد به شاعران

و نویسندگانی بپردازم که کمتر شناخته‌شده‌اند، مانند جناب غلام ضد و استاد باستانی پاریزی یا استاد احمد گلچین معانی، استاد ذبیح... صاحب‌کار و دیگرانی که در

مقبره‌الشعرای تبریز یا مشهد به خاک سپرده شده‌اند. اشعار خیلی از این عزیزان را ما حفظیم و در روزمره از آنها استفاده می‌کنیم اما از نام شاعر اطلاعی نداریم. این موضوع باعث افزایش اقبال مخاطبان و پیام‌های تلفنی شده است. زیرا ما دقیقاً یک بیت از اشعار آنها یا یک جمله از زندگی‌نامه‌شان را مطرح می‌کنیم و با مخاطبان در مورد حس‌وحال آنها گفت‌وگو می‌کنیم. البته گاهی سؤالات عمومی‌تر هم مطرح می‌کنیم مثلاً وقتی برف می‌آید از مخاطبان در خصوص حس‌وحال‌شان در هوای برفی می‌پرسیم اما این مانع از پرسش سؤالات تخصصی و چالش‌برانگیز نشده.»

تلفیق موسیقی و ادبیات در رسیدن به آرامش

محمود حبیبی‌کسی، آوانوا را یک برنامه ویژه موسیقی دانست و ادامه داد: «برنامه آوانوا یک برنامه ویژه موسیقی است که در کنار موسیقی، به شعر، داستان و نکات ادبی و هنری نیز می‌پردازد. این برنامه در ساعات نیمه شب، از ساعت ۲ تا ۱۲ با مبادا پخش می‌شود و هدف آن ارائه یک بسته فرهنگی – هنری برای مخاطبان است. زمان پخش این برنامه به‌گونه‌ای انتخاب شده که در ساعات آرامش مخاطبان باشد. شبکه‌ای که برنامه آوانوا از آن پخش می‌شود، یعنی شبکه آموزش، مشخصات و مختصات خاصی دارد که باید سبقه آموزش محور شبکه به همراه نگاه فرهنگی، هنری و ادبی برنامه هماهنگ شود.»

توجه به مناسبت‌ها و آرامش مخاطب در انتخاب سوزۀها

حبیبی‌کسی پیرامون انتخاب سوزۀها گفت: «در انتخاب موضوعات، ما به مناسبت‌های تقویمی و تاریخی توجه داریم. اگر در شبی که برنامه اجرا می‌شود، مناسبت خاصی وجود داشته باشد، معمولاً به آن موضوع می‌پردازیم. برای مثال، شب‌های ولادت یا شهادت ائمه معصومین یا سالگرد وقایع تاریخی. اگر مناسبت خاصی وجود نداشته باشد، هریک از مجریان شیوه خاص خود را در انتخاب موضوعات دارند. برخی از مجریان به معرفی کتاب‌ها و خوانش بخش‌هایی از آنها می‌پردازند و برخی دیگر به معرفی شاعران و نویسندگان می‌پردازند. به‌شخصه موضوعاتی که انتخاب می‌کنم معمولاً شامل مفاهیم اخلاقی مانند نیایش، راستگویی و اخلاص است که می‌تواند برای مخاطبان راهگشا باشد. در انتخاب موضوعات، باید دقت کنیم که آنها مناسب ساعت نیمه‌شب باشند و نوع قرائت و اجرا نیز باید آرام و متعادل باشد. مخاطبان در این ساعت معمولاً خسته هستند و به استراحت می‌پردازند، بنابراین باید اجرایی موقر و آرام داشته باشیم تا آرامش پایان شب را برای آنها شیرین‌تر کنیم.

چالش‌های اجرای زنده در دنیای نغمه‌ها

وی در خصوص چالش‌های پیش‌رو عنوان کرد: «چالش اصلی برنامه زنده این است که از دقیقه اول تا پایان، باید به دقت مراقب خود باشید و اشتباه نکنید. اگر اشتباهی در خواندن متن یا ارائه اطلاعات پیش بیاید، جبران آن ممکن است اما تکرار اشتباهات می‌تواند باعث از دست‌رفتن اعتماد مخاطبان شود. اگر

مخاطب به شما اعتماد داشته باشد، قطعاً بر سخنان شما گوش می‌دهد و از آنها بهره‌مند می‌شود. علاوه بر این، یکی دیگر از چالش‌های خاص برنامه این است که نکات باید در بسته‌های کوتاه معمولاً سه تا چهار دقیقه‌ای ارائه شوند. ساختار برنامه به‌گونه‌ای است که مجری بین هر قطعه موسیقی، نکاتی را ارائه می‌دهد و سپس موسیقی پخش می‌شود. بنابراین، هر نکته‌ای که می‌خواهید بگویید باید به‌گونه‌ای تنظیم و تقسیم شود که نه تکراری باشد و نه ناگفته باقی بماند.»

رسانه

Media

چهارشنبه ۲۴ بهمن ۱۴۰۳ ۱۴۰۳ شماره ۶۹۸۰

آوای امید در شب زنده‌داری‌ها

اسماعیل آذر، استاد زبان و ادبیات فارسی و چهره آشنای مشاعره در تلویزیون گفت: «این برنامه برای افرادی است که شب‌زنده‌دار هستند و من بخشی از آن را به عهده داشتم، یعنی شب‌های جمعه از ساعت ۱۲ تا ۲. هدف من این بود که در این زمان به مسائل و موضوعاتی بپردازم که به آرامش مخاطبان کمک کند و آنها را امیدوار کند. در این راستا، قصه‌ها، شعرها و داستان‌ها را مطرح می‌کردم و از این بابت بسیار خرسند بودم.» وی در خصوص همکاری با آوانوا و جدایی‌اش از این برنامه توضیح داد: «من از گذشته در شبکه آموزش فعالیت داشتم و به دلیل دوستی‌ای که با رئیس و قائم مقام شبکه داشتم، تمایل داشتم کاری انجام دهم که پس از رضایت باریتعالی، رضایت دوستانم هم حاصل شود اما پس از دو سال، به دلیل این‌که باید یک ساعت قبل از برنامه حاضر می‌شدم و یک ساعت بعد از آن به خانه برمی‌گشتم، نزدیک به چهار تا پنج ساعت درگیر این قضیه بودم. همچنین، در طول هفته باید برای موضوعات جدید مطالعه می‌کردم. و البته در شبکه یک هم برنامه جدیدی را عهده‌دار شده‌ام؛ بنابراین به‌طور موقت تصمیم گرفتم همه برنامه‌های خود را، از جمله آوانوا، کنار بگذارم تا بتوانم به برنامه‌های دیگر بپردازم و مطالعه بیشتری داشته باشم. با این حال، هنوز هم به برنامه بسیار علاقه‌مند هستم.

از آوانوا به ایران دوست‌داشتنی

آذر، با اشاره به همکاری جدیدش با شبکه یک سیما اظهار کرد: «یک روز به مناسبت روز تاریخ بیهقی، به شبکه یک دعوت شدم تا درباره تاریخ صحبت کنم. صحبت‌های من مورد توجه قرار گرفت و این باعث شد که به شبکه یک نزدیک شوم. بعد از آن مدیر گروه اجتماعی، جناب آقای فراهانی و دیگر دوستان‌شان با بنده صحبت کردند و بعد از این قرار شد که برنامه «ایران دوست‌داشتنی» را اجرا و مدیریت کنم. خودم هم این برنامه را دوست داشتم و وقتی چارچوب آن را فهمیدم،

دریچه

تقدیر وزارت ارشاد از رسانه ملی

اتابک نادری، سرپرست اداره کل هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، از رسانه ملی به دلیل برگزاری جشنواره تلویزیونی تئاتر دانش‌آموزی «همشگردی سلام» تقدیر کرد. این برنامه تلویزیونی در اقدامی نوآورانه، همزمان با ایام دهه فجر و در ویژه برنامه «جشن انقلاب»، هر شب میزبان دو گروه سرود و تئاتر دانش‌آموزی بود که با رای بینندگان به رقابت پرداختند. گروه‌های شرکت‌کننده از شهرهای مختلف ایران با اجراهای هنرمندانه خود، جلوه‌هایی از ذوق و نشاط نوجوانی را به نمایش گذاشتند. این برنامه نه تنها به ترویج هنر در میان دانش‌آموزان کمک کرد بلکه فرصتی برای ابراز خلاقیت و استعداد های جوانان فراهم آورد. استقبال مخاطبان از این برنامه، نشان دهنده تأثیر مثبت آن بر فرهنگ و هنر نوجوانان کشور است و امید می‌رود که چنین ابتکاراتی در آینده نیز ادامه یابد. این جشنواره به‌عنوان الگویی برای تعامل بیشتر بین هنر و آموزش در میان نسل جوان تلقی می‌شود.

فیلیم

سیما

بیش از ۳۰۰۰ دقیقه برنامه انقلابی در شبکه یک

مدیر تأمین شبکه یک سیما از پخش بیش از ۳۰۰۰ دقیقه برنامه ویژه به مناسبت دهه مبارک فجر خبر داد. امیر موسیوند اعلام کرد که این شبکه به‌طور ویژه به این مناسبت پرداخته و برنامه‌های مختلفی را

به صورت زنده و تولیدی تهیه کرده است. ویژه برنامه «جماران» با تمرکز بر اندیشه‌های حضرت امام خمینی (ره) در ۱۰ قسمت و مجموعاً ۵۰۰ دقیقه پخش شده است. همچنین مستند نمایشی «دالان» در ۱۳ قسمت به وقایع مهم عصر پهلوی و مبارزات منجر به پیروزی انقلاب اسلامی پرداخته و به مدت ۴۵۵ دقیقه روی آنتن رفته است.

موسیوند همچنین از جشنواره فیلم‌های سینمایی «فجر تماشایی» با ۱۰۵۵ دقیقه زمان و پویش «تا انقلاب مهدی» به مدت ۵۹۰ دقیقه خبر داد. تغییرات گرافیکی و قالب برنامه نیز متناسب با حال و هوای پیروزی انقلاب در این ایام اعمال شده است.

آوا

نوا ی جشنواره موسیقی فجر از رادیو

جشنواره بین‌المللی موسیقی فجر، امسال وارد چهارمین سال حیات خود شده و شبکه‌های رادیویی به‌طور سنتی این رویداد فرهنگی و هنری را پوشش می‌دهند. علاقه‌مندان می‌توانند برنامه‌های این جشنواره را از رادیوهای ایران،

جوان، فرهنگ، تهران، گفت‌وگو، صبا، نمایش و آوا دنبال کنند. رادیوایران با برنامه «باغ هنر» و گزارش‌هایی از «راه‌شب» به پوشش جشنواره می‌پردازد. رادیوجوان نیز برنامه «کافه رادیو» را با اجرای غزاله یراقی پخش می‌کند. رادیوفرهنگ با برنامه «پنجگاه» به‌طور زنده از تالار وحدت و برنامه «آوای پژوهش» به گفت‌وگو با اساتید دانشگاه خواهد پرداخت. همچنین رادیوگفت‌وگو با برنامه «از غنون» و رادیوصبا با «سمفونی صبا» و «سمفونی چهلم» به جواشی و تحلیل‌های جشنواره می‌پردازند. رادیو آوا نیز به‌صورت زنده با مسئولان و هنرمندان حاضر در جشنواره گفت‌وگو خواهد کرد.

متن کامل